

наявність міжнародних аеропортів дають можливість освоєння нової відкритої ніші ринку – ринку транзитних пасажирів, що літають між Західною та Східною півкулями, а також з Європи з пересадкою в столиці України [3, с. 28].

Отже, щодо подальшого розвитку досліджень даної проблеми, було б доцільно звернути увагу на напрями усунення негативних рис ринку авіаперевезень України. Вивчивши та проаналізувавши досвід розвинених країн, виділити поради для нашої держави. Також варто сформулювати вказівки щодо вдосконалення організації повітряних перевезень не лише теоретичного характеру, а практично-прикладного.

Література

1. Григорак М.Ю. Глобальна логістика і перспективи розвитку повітряного транспорту / М.Ю. Григорак, О.Й. Косарев // Проблеми підвищення ефективності інфраструктури: зб. наук. праць. – Вип. 10. – 2012. – С. 163-188.

2. Новикова М.В. Організаційно-економічний механізм глобалізаційних процесів в авіаційній галузі / М.В. Новикова, І.Г. Михальченко // Формування ринкових відносин в Україні: зб. наук. праць. – К., 2010. – Вип. 5 (84). – С. 124-130.

3. Соколи І. Цивільна авіація України: тенденції, перспективи, пріоритети / І. Соколи, О. Олейникова // Економіст. – 2009. – № 5. – С. 28-30.

УДК 349.41(043.2)

Лахай Є.С., Крук А.С., студентки,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Корнєєв Ю.В., к.ю.н., доцент

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТА ОХОРОНИ ЗЕМЕЛЬ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ

Важливою в ринковій економіці організаційно-правовою формою реалізації громадянами України (переважно селянами) їх земельних прав є фермерські господарства. Фермерське господарство – це форма підприємницької діяльності громадян із створенням юридичної особи, які виявили бажання виробляти товарну сільськогосподарську продукцію, займатися її переробкою та реалізацією з метою отримання прибутку на земельних ділянках, наданих їм для ведення фермерського господарства.

Фермерство – нова для сучасного періоду побудови ринкової аграрної економіки України структура на землях сільськогосподарського призначення. Істотна особливість фермерських господарств, як суб'єктів земельних та інших відносин, зумовила необхідність прийняття нової редакції спеціального законодавчого акта про них – Закону України «Про

фермерське господарство» від 19 липня 2003 р. Землі фермерського господарства можуть складатися із: а) земельної ділянки, що належить на праві власності фермерському господарству, як юридичній особі; б) земельних ділянок, що належать громадянам-членам фермерського господарства на праві приватної власності; в) земельної ділянки, що використовується фермерським господарством на умовах оренди. При цьому права володіння та користування земельними ділянками, які знаходяться у власності членів фермерського господарства, здійснює саме фермерське господарство [1, с. 634].

Земельні ділянки для ведення фермерського господарства передаються громадянам України у власність і надаються в оренду із земель державної або комунальної власності. Земельний кодекс України (ст. 121) встановив норми безоплатної передачі земельних ділянок громадянам України із цих земель. Зокрема, для ведення фермерського господарства – у розмірі земельної частки (паю) визначеної для членів сільськогосподарських підприємств, розташованих на території сільської, селищної, міської ради, де знаходиться господарство. Якщо на цих територіях є кілька підприємств, то розмір земельної частки (паю) визначається, як середній по цих сільськогосподарських підприємствах.

Права всіх власників земельних ділянок закріплено в ст. 90 ЗК України. Отже, фермерські господарства та члени господарства, як власники земель мають право продавати або іншим шляхом відчужувати свої земельні ділянки, передавати їх в оренду, заставу, спадщину. Проте, згідно з перехідними положеннями Кодексу до 1 січня 2005 р. вони не мають права це робити. Виняток становлять договір міни земельної ділянки та передача її у спадщину. Ці угоди можна укладати, не чекаючи зазначеного терміну.

Це також стосується і вилучення земель для суспільних потреб. При цьому слід мати на увазі, що вилучення особливо цінних земель (зокрема, чорноземів) для несільськогосподарських потреб, як загальне правило, не допускається. Припинення права власності на земельну ділянку (її відчуження) може мати місце лише з мотивів суспільної необхідності та для суспільних (а не особистих) потреб [2]. У фермерських господарств та їх членів-власників земельних ділянок органи державної влади та органи місцевого самоврядування мають право за їх згодою викупити ці ділянки для певних суспільних потреб.

Фермерські господарства та їх члени-власники земельних ділянок є повноправними їх користувачами. Вони мають право самостійно господарювати на цих ділянках. Проте, слід мати на увазі їх спеціальну земельну правоздатність. Це означає, що вони, будучи аграрними суб'єктами, в першу чергу повинні використовувати свої землі для вирощування сільськогосподарських культур, ведення тваринництва, організації переробки сільськогосподарської продукції тощо. Тобто

Йдеться про цільове використання земель сільськогосподарського призначення. Вони мають повне право власності на всі посіви і насадження сільськогосподарських та інших культур (на корню) та на всю вироблену продукцію; можуть розпоряджатися ними на свій розсуд [3, с. 223].

Отже, власники земельних ділянок у фермерських господарствах зобов'язані своєчасно надавати відповідним органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування дані про стан і використання земель та інших природних ресурсів у порядку, встановленому законом. Йдеться, насамперед, про моніторинг земель - систему спостереження за їх станом з метою своєчасного виявлення змін, їх оцінки, відвернення та ліквідації наслідків негативних процесів (глава 33 ЗК України). Це має істотне значення і для ведення державного земельного кадастру (глава 34 ЗК України).

Література

1. Шеремет А.П. Земельне право України: навч. посіб. / А.П. Шеремет. – К.: Центр навчальної літератури, 2010. – 632 с.

2. Про фермерське господарство: Закон України від 19.06.2003 р. № 973-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 45. – Ст. 363.

3. Возняк Р.П. Земельно-правовий процес: навч. посіб. / Р.П. Возняк, М.Г. Ступень, І.М. Падляк. – 2-ге вид., стер. – Львів: Новий Світ, 2012. – 224 с.

ДК 347.739 (342.6)(043.2)

Летун Т.В., студентка,
Київський університет права НАН України, м. Київ
Науковий керівник: Загрішева Н.В., старший викладач

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ ЩОДО ІНОЗЕМЦІВ, ОСІБ БЕЗ ГРОМАДЯНСТВА ТА ІНОЗЕМНИХ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ

На сучасному етапі актуальність теми обумовленою складними процесами удосконалення українського законодавства у зв'язку з євроінтеграційними процесами. У статті 26 Конституції України зазначається, що іноземці та особи без громадянства, що перебувають в Україні на законних підставах, користуються тими самими правами і свободами, а також несуть такі самі обов'язки, як і громадяни України, – за винятками, встановленими Конституцією, законами чи міжнародними договорами України.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» іноземець – особа, яка не перебуває у громадянстві України і є громадянином (підданим) іншої держави або держав, а особа без громадянства – особа, яку жодна держава відповідно